

ingediend op **945** (2021-2022) – Nr. 1
6 oktober 2021 (2021-2022)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Economie, Werk,
Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door Axel Ronse en Caroline Gennez

over de werkgelegenheidsconferentie
van 7 en 8 september 2021

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie:

Voorzitter: Robrecht Bothuyne.

Vaste leden:

Allessia Claes, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Rita Moors, Axel Ronse;

Yves Buysse, Ilse Malfroot, Els Sterckx;

Robrecht Bothuyne, Kurt Vanryckeghem;

Tom Ongena, Maurits Vande Reyde;

Meyrem Almaci, Imade Annouri;

Caroline Gennez.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Elke Sleurs, Tine van der Vloet;

Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Wim Verheyden;

Stijn De Roo, Loes Vandromme;

Steven Coenegrachts, Bart Van Hulle;

Johan Danen, Björn Rzoska;

Els Robeyns.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Inleiding	4
2. Tussenkomen van de leden	5
3. Antwoorden van de minister	8
4. Replieken	10
Gebruikte afkortingen	12

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie hield op 16 september 2021 een gedachtewisseling met Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de werkgelegenheidsconferentie van 7 en 8 september 2021.

(Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Inleiding

Minister *Hilde Crevits* maakt een korte evaluatie van de federale werkgelegenheidsconferentie van 7 en 8 september 2021 en werpt een blik op het vervolgtraject. Het thema van de conferentie was harmonieuze eindeloopbanen. De minister antwoordt ook op de vragen van enkele commissieleden die ze voor de vergadering kreeg.

In tegenstelling tot de verwachting van de minister was de conferentie federaal en niet interfederaal. Dat is volgens de minister een gemiste kans en dat vinden ook de Vlaamse sociale partners, die zelfs niet uitgenodigd waren. Dat had immers de kans gegeven om het gesprek aan te gaan over de specifieke Vlaamse behoeften inzake tewerkstellingsbeleid. Federaal minister van Werk Pierre-Yves Dermagne heeft in zijn conclusies aangekondigd een actieplan aan de Federale Regering voor te leggen en overleg te organiseren.

Ondertussen heeft de federale minister op een interministeriële conferentie al enkele mogelijke initiatieven overlopen. In de tweede helft van september 2021 zijn er daar technische werkgroepen over.

De minister wijst ook op de grondige voorbereiding van de conferentie. De Vlaamse Regering kwam met een conceptnota en pleegde overleg met de sociale partners. Er kwamen ook parlementaire voorstellen. In lijn met de resolutie van het Vlaams Parlement over de kansen voor de werkgelegenheidsconferentie met de Federale Regering en sociale partners om een werkzaamheidsgraad van 80 procent te behalen (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 898/2) en onder de noemer Elk talent telt, heeft de Vlaamse Regering negenentwintig concrete voorstellen voorgelegd aan de federale overheid.

Elke regio kent eigen arbeidsmarktbehoeften. Sommige zijn acuut, zoals de enorme krapte op de Vlaamse arbeidsmarkt of de jeugdwerkloosheid in Brussel. Anderzijds hebben de regio's de federale overheid nodig om de problemen en knelpunten op de arbeidsmarkt mee aan te pakken, zo nodig met asymmetrisch beleid, waartoe het federale regeerakkoord mogelijkheden biedt. De minister heeft bij de andere regionale ministers van Werk draagvlak gemerkt voor dat asymmetrische beleid, maar ook voor regionale beschikbaarheidsregels. De beschikbaarheidsregels zijn de bepalingen over de vrijstelling van werkzoekenden van beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld omdat ze een opleiding volgen. Vlaanderen wil eigen regels, onder meer omdat het ver staat inzake digitale opleidingen. Het is vreemd dat Vlaanderen daar nu toelating voor moet vragen aan de federale overheid. Aangezien de andere regio's dat ook wensen, is asymmetrie allicht niet nodig.

De minister heeft bij iedereen aan de tafel een gevoel van urgentie gevoeld voor de aanpak van de krapte en de mismatch op de arbeidsmarkt. Ook Wallonië kampt daarmee. Men is er voor de heropbouw na de overstromingen tijdens de zomer van 2021 dringend op zoek naar extra arbeidskrachten, maar men vindt die niet. Iedereen pleit voor meer mensen aan het werk, inclusief federaal minister Pierre-Yves Dermagne, die de conferentie afsloot met belangrijke engagementen voor de korte en lange termijn.

De voorstellen van federaal minister Pierre-Yves Dermagne zijn dus nader toegelicht in een technische werkgroep. Bepaalde voorstellen liggen in lijn van de negenentwintig Vlaamse. Zo is er onder andere de activering van artikel 39ter van de Arbeidsovereenkomstenwet (zodat een deel van de ontslagvergoeding voor activerende maatregelen kan worden ingezet), het afstemmen van de vrijstelling van beschikbaarheid op de regionale leest, de mogelijkheden voor een combinatie van uitkeringen met werken en de instrumenten voor werkplekieren. Een aantal voorstellen, zoals het stimuleren van knelpuntopleidingen in de sectorale fondsen, kan het Vlaamse beleid ondersteunen als ze goed worden uitgewerkt. Ook lijkt er openheid voor meer afstemming van de verlofstelsels. Andere voorstellen lijken dubbelop, zoals een diversiteitsmonitoring of een versterking van Synerjob. Andere voorstellen lijken de minister minder opportuun.

De minister antwoordt op enkele vragen van commissieleden die ze op voorhand kreeg. Ze heeft vernomen dat het individueel opleidingsrecht federaal op tafel ligt, maar heeft te weinig concrete informatie om dit voorstel op zijn merites te beoordelen en de impact voor Vlaanderen in te schatten. Het is ook nog wachten op het advies van de federale sociale partners.

In antwoord op een vraag over economische migratie zegt de minister dat het digitaal loket Working in Belgium er niet enkel is voor hoogopgeleiden. Het dient om alle aanvragen voor een arbeidskaart of gecombineerde vergunning, dus ook van midden- en kortgeschoolden, op een digitale manier te verwerken. Elke sector kan een aanvraag indienen voor een arbeidskaart of gecombineerde vergunning en die krijgen als aan alle voorwaarden is voldaan. Migratie zal ook aan bod komen in de gesprekken in het kader van de interministeriële conferentie Knelpuntenberoepen.

Kortom, de gesprekken zullen de komende tijd worden geïntensifieerd. Vlaanderen zal duidelijk de noden van de regio op de kaart zetten. De minister hoopt dat dat op korte termijn tot een goed Vlaams en federaal plan zal leiden. Ze meent dat er meer in de conferentie zat maar als federaal minister Pierre-Yves Dermagne het vervolgtraject intensief voortzet, kan dat wel tot akkoorden leiden die goed zijn voor de Vlaamse arbeidsmarkt.

2. Tussenkomen van de leden

Tussenkomen van Axel Ronse

Axel Ronse betreurt dat het nieuwe werkjaar in mineur start terwijl het vorige op 14 juli 2021 eindigde met de apotheose van de Guldensporenresolutie. Het Vlaams Parlement heeft in die resolutie zijn noden inzake arbeidsmarktbeleid opgelijst en de minister heeft zich daar achter geschaard. De werkgelegenheidsconferentie was een unieke kans om asymmetrisch beleid te voeren. Het lid vergelijkt de conferentie met de actiedag Manifiesta die de PVDA organiseerde, een communistisch festival. Voorstellen als vrijwillige werkloosheid, arbeidstijdverkorting, extra verlopen, een hoger minimumloon en een aanpassing van de Loonnormwet komen uit extreemlinkse hoek en krijgen geen steun van welke Vlaamse partij dan ook, met uitzondering van de PVDA. De koers die Vlaanderen wel wil varen, is mooi samengevat in de Guldensporenresolutie. De minister blijft beleefd over het feit dat ze op de conferentie nauwelijks een forum kreeg, ondanks haar bevoegdheden inzake arbeidsmarktbeleid en de ruggensteun van de meerderheid van de Vlaamse parlementsleden. Ook dat de Vlaamse sociale partners niet betrokken waren, laakt de spreker.

Welke elementen uit de Guldensporenresolutie acht de minister door asymmetrisch arbeidsmarktbeleid op korte termijn realiseerbaar? Zal Vlaanderen een ambitieuzer beleid kunnen voeren voor langdurig zieken dan de zestig coaches die federaal minister Frank Vandenbroucke aankondigde? Is het federale niveau bereid een

Vlaamse regeling tot stopzetting van de vervroegde uittreding uit de arbeidsmarkt te aanvaarden? Is er bezwaar tegen de onmiddellijke inschrijving van tijdelijk werklozen bij VDAB? Hoe zit het met andere punten van de resolutie, onder meer de degressiviteit van de werkloosheidsuitkering? Welk perspectief ziet de minister en wanneer kunnen die voorstellen worden gerealiseerd?

Voor Axel Ronse verdient de minister meer dan louter een bijrolletje op een communistische manifestatie waarbij ze op de publieksbanken zit. Is ze bereid zelf een werkgelegenheidsconferentie te organiseren, de federale en regionale verantwoordelijken uit te nodigen en alle stemmen aan bod te laten komen?

Voorts informeert het lid of federaal minister Pierre-Yves Dermagne zijn voorstellen louter uit eigen naam heeft geformuleerd. Of zijn ze gedekt door de Federale Regering?

Tussenkomen van Caroline Gennez

Caroline Gennez wijst Axel Ronse erop dat iedereen voorstander is van een betere afstemming van de bevoegdheid Werk over de verschillende beleidsniveaus. Alle Vlaamse partijen in de Federale Regering hebben er samen voor gezorgd dat de mogelijkheid van asymmetrische samenwerkingsakkoorden in het federale regeerakkoord werd ingeschreven. Het is nu aan Vlaanderen om zijn eisencahier met overtuiging bij het federale overheid te verdedigen. Dat cahier is op bepaalde punten legitiem, maar kan ook ambitieuzer wat de eigen bevoegdheden betreft. De reeks hoorzittingen van de werkgroep Institutionele Zaken over homogene bevoegdheidspakketten met betrekking tot het arbeidsmarktbeleid (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 802/1) heeft uitgewezen dat volgens experts en stakeholders samenwerking het allerbelangrijkste is om een arbeidsmarkt te laten functioneren, niet alleen tussen werknemers en werkgevers, maar ook tussen de verschillende bevoegdheidsniveaus. De sprekers vonden vooral goed functionerende overheden nodig. Zelfs als morgen het volledige arbeidsmarktbeleid een Vlaamse bevoegdheid zou zijn, is samenwerking met de federale overheid nodig, bijvoorbeeld voor fiscaliteit. Vlaanderen moet ook, en allicht meer dan vandaag, samenwerken met steden en gemeenten om maatwerk te bieden en vraag en aanbod op de arbeidsmarkt dichterbij elkaar te brengen. Het lid pleit dus voor nuance, zelfvertrouwen en goesting om samen te werken.

De Vooruitfractie is enthousiast over het initiatief van federaal minister Frank Vandenbroucke inzake de terugkeercoaches voor de begeleiding van langdurig zieken. Anders dan bij mensen die geen werk hebben, en waarvoor de wortel maar soms ook de stok nodig zijn, moet de overheid voor langdurig zieken vooral faciliterend optreden. De coaches kunnen de langdurig zieken bij de hand nemen en toeleiden naar de arbeidsmarkt. Het is goed dat de federale overheid en via het samenwerkingsakkoord ook VDAB een nog actievere rol dan nu spelen. Het lid looft de inspanningen van de federale en Vlaamse ministers om het samenwerkingsakkoord ook echt te doen werken. Men kan dan wel focussen op de fetisj van de verplichte inschrijving van tijdelijk werklozen maar eigenlijk is het belangrijkste dat de mensen een aangepast aanbod krijgen. Vooruit pleit voor actie boven vage principes.

Voor een proactiever beleid inzake knelpuntberoepen heeft Vlaanderen al de bevoegdheden. Het volstaat niet er een lijst van te publiceren. Het is zaak elke (langdurig) werkzoekende een opleidingspakket op maat aan te bieden zodat hij kan solliciteren voor een knelpuntberoep. Het gaat uiteraard niet alleen over skills maar ook over arbeidsomstandigheden. Vooruit pleit ervoor om ook te investeren in flankerend beleid: het talenplan, kinderopvang, mobiliteit enzovoort. Kortom, per knelpuntberoep, waarvan er een heel aantal geen scholingsvereisten heeft, een portfolio opstellen met wat nodig is om er kandidaten voor te vinden, in eerste instantie bij werkzoekenden. De matching kan veel beter. Een werkbaar plan voor

knelpuntberoepen is iets waar alle partijen zich kunnen achter scharen en dat verdient de volgende maanden prioriteit. Caroline Gennez vraagt iedereen daaraan mee te werken.

Op zich is er niets tegen meer werkgelegenheidsconferenties maar het lid waarschuwt voor praatbarakken en voor een jammercultuur waarbij de schuld bij de ander wordt gelegd. Vooruit zal meewerken aan een homogenisering van bevoegdheidspakketten op het vlak van arbeidsmarktbeleid en is vragende partij voor de overheveling van een reeks bevoegdheden, onder meer inzake sociale economie. Als rijke regio heeft Vlaanderen volgens Caroline Gennez echter nu ook al veel ruimte tot verbetering.

Tussenkoms van Tom Ongena

Tom Ongena acht het de verdienste van de conferentie dat ze alle ministers rond de tafel bracht, alsook de federale sociale partners en iedereen met zijn neus op de feiten drukte: de grote uitdagingen waar de economie, de arbeidsmarkt en het welvaartsmodel in het algemeen voor staan. Het verslag dat hij kreeg, was van een andere aard dan de schets van Axel Ronse. Tom Ongena heeft begrepen dat het gevoel van urgentie door alle aanwezigen werd gedeeld. Er was gehoor voor de resolutie van het Vlaams Parlement en het eisenpakket van de Vlaamse Regering. Over sommige aspecten was er consensus, bijvoorbeeld over het asymmetrische beleid met betrekking tot de beschikbaarheid van werkzoekenden die een opleiding volgen en over een eenvormige individuele leerrekening. Kortom, het was een nuttige oefening om elkaars uitdagingen en meningen te horen.

Daar mag het echter niet bij blijven. Tom Ongena is dan ook blij dat er al verdere stappen zijn gezet, en dat er nu grondigere contacten zijn dan de tweedaagse conferentie. Hij informeert of de minister al een persoonlijk onderhoud had met federaal minister Pierre-Yves Dermagne over de negenentwintig voorstellen. Het is goed dat de minister het Vlaamse eisenpakket op tafel legt in de werkgroepen. Kan de minister geregeld een stand van zaken brengen in de commissie? Zo kan het Vlaams Parlement mee druk zetten mocht dat nodig zijn.

Tussenkoms van Ilse Malfroot

Ilse Malfroot herhaalt wat al langer duidelijk is. Voor het Vlaams Belang moet het arbeidsmarktbeleid om efficiënt te zijn een exclusief Vlaamse bevoegdheid worden. In theorie is het al een deelstatelijke bevoegdheid, maar voor tal van aspecten heeft Vlaanderen de federale toestemming nodig. De regio's moeten financiële stimuli ontvangen om een hogere werkzaamheidsgraad te bereiken. Het Vlaamse Gewest doet het goed, maar de opbrengsten gaan naar de federale pot. Vlaams Belang is voorstander van het beperken van de werkloosheidsuitkering in de tijd tot maximum drie jaar, met uitzondering van de vijftigplussers, en van het opnieuw lonend maken van werken.

Het asymmetrische arbeidsmarktbeleid krijgt dan ook alle steun van Vlaams Belang. Het lid moedigt de minister aan om daar verder op aan te dringen bij het federale niveau.

Tussenkoms van Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne weet dat het glas altijd halfvol of halfleeg is. Dat er een werkgelegenheidsconferentie was waarop iedereen erkende dat asymmetrisch arbeidsmarktbeleid mogelijk moet zijn, is belangrijk op zich. Alleen is de conferentie maar een onderdeel van een proces dat wel degelijk resultaten moet opleveren. Het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering hebben een lijst met voorstellen op tafel gelegd waarover er hier ruime consensus is. Het lid hoopt dat federaal

minister Pierre-Yves Dermagne beseft dat het de laatste kans is voor het federale niveau om te bewijzen dat het ook voor de Vlaamse arbeidsmarkt een verschil kan maken. Het Vlaamse Gewest, het federale niveau en de sociale partners moeten aan hetzelfde zeel trekken om de werkzaamheidsgraad te verhogen en knelpuntvacatures in te vullen. Het klopt niet dat Vlaanderen geen financiële voordelen heeft bij het verhogen van de werkzaamheidsgraad. Hoe meer mensen er aan het werk gaan, hoe hoger de Vlaamse inkomsten uit de personenbelasting.

Het lid vraagt de minister een overzicht van de punten van overeenstemming tussen de deelstaatministers. Op welk punten zitten de drie gewesten op één lijn?

De inschrijving van tijdelijk werklozen bij VDAB is volgens Robrecht Bothuyne ook buiten coronatijden nuttig en nodig. Ook dan zijn er tienduizenden mensen tijdelijk werkloos. Is er daarover gesproken op de werkgelegenheidsconferentie? Welke plannen leverde de conferentie op inzake de knelpuntberoepen?

Tussenkomst van Kurt Vanryckeghem

Kurt Vanryckeghem herinnert eraan dat bij aanvang van de conferentie onder andere Voka West-Vlaanderen aan de alarmbel trok wegens de arbeidskrapte in die provincie, waar volgens de raming van Voka 42.000 extra mensen nodig zijn om de werkzaamheidsgraad van 80 procent tot 2030 te behouden. Als er rekening wordt gehouden met de vergrijzing, automatisering en digitalisering zijn er nog 35.000 arbeidskrachten extra nodig. Zonder structurele maatregelen lijkt de Vlaamse, maar zeker de West-Vlaamse, arbeidsmarkt compleet te ontsporen door gigantische personeelstekorten. Volgens Voka zijn de volgende structurele maatregelen nodig: een modern, flexibel arbeidsrecht op maat van Vlaanderen, de activering van werkzoekenden en inactieven en een gerichte economische arbeidsmigratie.

Aan de minister vraagt het lid naar het verloop van de conferentie en of er gehoor is voor een asymmetrisch arbeidsmarktbeleid. Wat zijn de gevolgen van de arbeidskrapte voor de West-Vlaamse bedrijven als er niets verandert?

Hoe kijkt de minister naar gerichte economische arbeidsmarktemigratie? Kan het digitale loket Working in Belgium dat zich richt tot hoogopgeleiden navolging krijgen voor specifieke sectoren of provincies?

3. Antwoorden van de minister

Minister *Hilde Crevits* staat open voor alle vormen van samenwerking. De werkgelegenheidsconferentie was het ideale moment om het gesprek daarover aan te gaan met de federale overheid. Dat is de reden waarom de Vlaamse Regering het pakket van negenentwintig maatregelen waarvoor ze asymmetrisch wil samenwerken, heeft opgesteld. Uiteraard zijn er een hele rist maatregelen die Vlaanderen zelf moet nemen. Het is niet zo dat de brand op de arbeidsmarkt kan worden gelust met louter de negenentwintig maatregelen die samen met de federale overheid moeten worden genomen.

Er kunnen veel beschouwingen gemaakt worden over extra hefboomen voor het Vlaamse beleid, iets waar de minister voorstander en pleitbezorger van is. Maar ze wil deze regeerperiode het verschil maken en een van de manieren om dat te doen, is asymmetrische akkoorden over bepaalde onderwerpen sluiten, zoals in beide regeerakkoorden is opgenomen. Op de interministeriële conferentie had federaal minister Pierre-Yves Dermagne gehoor voor de Vlaamse eisen. Een en ander wordt nu verder uitgewerkt in technische werkgroepen. Over het beslissingsrecht van de deelstaten over de vrijstelling van beschikbaarheid lijkt eensgezindheid te bestaan. Die is er voorlopig nog niet over de verplichte inschrijving van tijdelijk werklozen.

De minister geeft aan dit erg te betreuren. Een inschrijving bij VDAB geeft mensen kansen om te worden opgeleid, wat een geschenk is en geen straf. De minister blijft dus bij haar standpunt over de tijdelijke werkloosheid.

Over een aantal van de negenentwintig punten is eensgezindheid mogelijk, maar dat moet de komende weken verder technisch worden uitgediept. Voor andere punten zal een asymmetrisch beleid moeten worden gevoerd. De komende weken zal de minister een overzicht maken van hoe er met de andere aspecten wordt omgegaan.

De minister wil meer kansen voor mensen die langdurig afwezig zijn op de arbeidsmarkt – de Vlaamse Regering vraagt tienduizend trajecten – en daarvoor zal er een asymmetrisch akkoord nodig zijn. De minister wil evenwel vooral dat die trajecten meer succes hebben en dat veronderstelt dat VDAB er in een eerder stadium bij betrokken wordt. De minister is tevreden over het initiatief van federaal minister Frank Vandenbroucke maar had de voorkeur gegeven aan een gezamenlijk omvattend actieplan met de terugkeercoaches als een van de elementen. Ze vindt bijvoorbeeld dat er meer en soepelere mogelijkheden voor deeltijdse uitkering gecombineerd met deeltijds loon moeten komen. Vlaanderen moet daarin het voortouw nemen want de krapte is er groot. Over de terugkeercoaches zal de minister na de gedachtewisseling nog antwoorden op een vraag om uitleg (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2020-21, nr. 4445).

Federaal minister Pierre-Yves Dermagne heeft eigen voorstellen gedaan die hij nog moet bespreken met de andere federale ministers. Het voordeel is dat Vlaanderen dus nog extra voorstellen kan toevoegen. Daaraan wordt de komende tijd gewerkt.

De minister is net als Caroline Gennez niet negatief gestemd. Dat de werkgelegenheidsconferentie niet interfederaal was, is wel een valse noot. De federale sociale partners waren er wel bij, maar de Vlaamse niet terwijl zij wel hadden geholpen bij de voorbereiding van de conferentie. Hen uitnodigen is een kleine moeite en niet meer dan respectvol. De minister heeft dat zelfs vooraf gevraagd, maar tevergeefs. Die ontgoocheling neemt niet weg dat Vlaanderen actief meewerkt.

Het is goed dat Vooruit veel voorstellen steunt en ook inziet dat Vlaanderen bepaalde extra hefboomen nodig heeft. In de geest van het samenwerkingsfederalisme mag Vlaanderen evenwel doelgericht zijn in de punten die het wil binnenhalen. Samenwerken is nodig in het belang van werkzoekenden en werkgevers, maar de minister gaat voor de volledige realisatie van de negenentwintig punten, bepaalde via asymmetrisch beleid, andere via algemene maatregelen. Over artikel 39ter van de Arbeidsovereenkomstenwet, vrijstellingen van beschikbaarheid, elementen van het normatieve kader, versoepelingen voor jobmobiliteit en de combinatie werken en uitkeringen merkt ze welwillendheid bij federaal minister Pierre-Yves Dermagne. Het is trouwens de eerste keer dat hij zelf voorstellen ter bespreking voorlegt.

De minister antwoordt aan Caroline Gennez dat de knelpuntberoepenlijsten nu al dienen om opleidingsplannen en het aanbod van VDAB en partners vorm te geven. De competentietool matcht werkzoekenden en vacatures.

De impact van de arbeidsmarktkrapte is groot voor alle bedrijven, ook die in West-Vlaanderen, zoals door Kurt Vanryckeghem werd aangehaald. De krapte is in die provincie inderdaad groot, maar ook de tijdelijke werkloosheid. Vandaar de vraag tot inschrijving en opleiding van tijdelijk werkzoekenden.

De minister is het niet eens met Axel Ronse dat Vlaanderen bij de werkgelegenheidsconferentie op de publieksbanken zat. Het nam net als de andere regio's – vertegenwoordigd door de kabinetschef van Waals minister Christie Morreale en door Brussels minister Bernard Clerfayt – constructief deel aan het debat. De dynamiek

zat goed, de minister voelde een oprecht engagement, wars van partijstandpunten en elk voor de eigen regionale arbeidsmarkt. Nu is de tijd gekomen om knopen door te hakken en snel akkoorden te sluiten. De minister merkte ook alom een gevoel van urgentie. Ook het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest hebben de Vlaamse eis voor asymmetrisch beleid gesteund, iets wat de minister niet had verwacht. De minister wil volop gebruikmaken van deze kans.

Het is de bedoeling om daarnaast tegen het jaareinde ook een Vlaamse werkgelegenheidsconferentie te organiseren, weliswaar onder een andere, wat meer dynamische naam. De minister zal dit doen samen met de sociale partners. Daarover was er al een overleg. Het Vlaams sociaal overleg kent volgens haar een goede dynamiek, de partners luisteren naar elkaar, ook bij moeilijke dossiers. Het zal op de conferentie niet alleen gaan over de vragen aan de federale overheid, maar ook over wat Vlaanderen zelf beter kan. De minister denkt aan een grotere bereidheid van werkgevers om mensen die de taal niet goed beheersen, kansen te geven en een grotere openheid van de vakbonden om opleiding en loopbaanswitches, waarbij loopbaanzekerheid jobzekerheid vervangt, te omarmen. Het tijdsgewricht is volgens de minister ideaal. Dat de arbeidsmarkt in brand staat, zal de werkgevers bijvoorbeeld verplichten om meer in te zetten op werkbaar werk en op die manier ook wie nog nooit op de arbeidsmarkt actief was, te verleiden tot de sprong.

De minister heeft gemengde gevoelens over de federale werkgelegenheidsconferentie, maar ze blijft optimistisch. De akkoorden die worden bereikt, zullen de echte lakmoesproef zijn

4. Replieken

Robrecht Bothuyne sluit zich aan bij de conclusie van de minister. Hoe sneller akkoorden worden bereikt, hoe beter. De commissievoorzitter verwijst naar zijn eerdere voorstel om vanuit het Vlaams Parlement de dialoog aan te gaan met de Kamer van volksvertegenwoordigers en de andere deelstaatparlementen. Indien er daarvoor nu wel een draagvlak is, kan ook het parlement wegen op de besluitvorming.

Axel Ronse dankt de minister voor de toezegging om een eigen Vlaamse conferentie te organiseren, hoe die dan ook zal heten. Het is goed dat de minister ook zal focussen op wat Vlaanderen zelf beter kan. Voorts blijft het lid vinden dat de minister ongewoon geduldig en braaf is. Ze wil het asymmetrische beleid alle kansen geven, terwijl de hoop van Axel Ronse deels weg is na wat hij als de communistische partijconferentie met de Magnettevoorstellen betitelt. De andere leden van de meerderheid proberen dit wat te vergoelijken.

Het lid deelt de bezorgdheid over de arbeidsmarktkrapte in West-Vlaanderen. Minister Hilde Crevits heeft in coronatijden heel wat verwezenlijkt, met opleidingen voor tijdelijk werklozen, het delen van gegevens ervan met VDAB enzovoort. Maar er zijn federale hinderpalen om op Vlaams niveau goed werk te leveren. Bedrijven missen op dit moment economische groei omdat ze geen medewerkers vinden. Sommige ondernemers denken aan herlokaliseren. Werknemers riskeren een burn-out wegens te veel werk en geen extra handen. De kassen van de sociale zekerheid worden leeggegeten omdat er te weinig sociale bijdragen bijkomen. Door het rigide systeem worden mensen gedwongen tot pensioen terwijl ze nog willen werken. Al die aspecten zijn verwoord in de Guldensporenresolutie en, weliswaar afgezwakt, ook in de conceptnota van de Vlaamse Regering. Axel Ronse kijkt naar wat zich op de conferentie heeft afgespeeld en wordt ongeduldig. Hij vraagt de minister of ze meent dat tegen het voorjaar van 2022 – in de helft van de regeerperiode – een treffelijk asymmetrisch arbeidsmarktbeleid in voege zal zijn.

Minister *Hilde Crevits* zegt dat de knopen hoe dan ook tegen het einde van 2021 moeten zijn doorgehakt. De bal ligt in het kamp van federaal minister Pierre-Yves Dermagne. De Vlaamse Regering zal alles op alles zetten om asymmetrische akkoorden tot stand te brengen met het RIZIV, met de federale overheid enzovoort. De minister benadrukt dat ze de eerste minister is die duidelijke verwachtingen ten aanzien van de Federale Regering formuleert. De algemene eis van een eigen beleid zonder concretisering riskeert ervoor te zorgen dat sommigen op de rem gaan staan. Helderheid is een voorwaarde voor vooruitgang.

Robrecht BOTHUYNE,
voorzitter

Axel RONSE
Caroline GENNEZ,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
Voka	Vlaams netwerk van ondernemingen